

Dari transcript:

لباس در افغانستان

رویا: شما چی فکر میکنید درباره ای که مردم چه نوع لباس می پوشند یا ای که در افغانستان چندین منطقه است، و چندین نوع مردم زندگی می کنند، شما فکر می کنید که لباس ملی افغانستان یک نوع، تمام مردم می باشه، یا فرق هم می کنه؟

شهرزاد: نظر به منطقه فرق می کنه لباس، تا جایی که ما دیدیم و گشتیم ده افغانستان. زیاد تفاوت نداره. عموماً همه مردها در همه مناطق افغانستان پیراهن و تنبانه ترجیح میدهن، در شهرها حالی بچه های جوان دریشی می کنند، منتها معمول همو لباس پیراهن و تنبان است. به خاطر ای که هم راحت است و هم ارزان و ساده دوخته می شه. و در بین زنا هم کسانی که تازه از ایران و پاکستان آمدند. کسانی که از ایران آمدند، لباس های چیز می پوشند، مهاجر بودند در ایران، پس برگشتند. بیشتر ترجیح می دهن لباس هایی را که در ایران رواج است بپوشند. زنایی که از پاکستان آمدند، لباس های پاکستانی می پوشند، پنجابی، پیراهن، چادر و تنبان. به یک شکل خاص دوخته می شه. منتها در مناطق، در اطراف مثلاً در سمت شمال بیشتر زنا پیراهن های کمرچین می پوشند، که گلدار، تکه های گلدار همیشه. مثلاً بسیار عجیب است که یک دختر لباس سیاه بپوشه، کلگی تعجب می کنند که چی گپ است چرا ای لباس سیاه پوشیده؟ و مثلاً لباس کبود، در منطقه ای که ما زندگی می کنیم در شمال افغانستان، لباس کبود نشانه عزاداری است. اگر کس عزادار باشه، بری یک سال یا دو سال لباس کبود می پوشه. چادر کبود، پیراهن کبود، تنبان کبود. منتها مثلاً باز خانم های کوچی ما، زن های کوچی ما که است اکثراً لباس های می پوشند که زیاد گلدوزی و آئینه دوزی داره، سر لباس خود زیاد مصرف می کنند به اصطلاح. زیاد وقت هم می گذارند، زیاد مصرف می کنند. لباس های کمرچین می پوشند، بسیار فراخ با دامن های کلان. و حتماً پیش رویش گلدوزی داره، حتماً. در بین ترکمن ها یک لباس رواج است که گشاد است. از بالا تا به پایین گشاد است. یعنی کمر اصلاً نداره، پیراهن گشاد می پوشند و اونا هم لباس های گلدار می پوشند اکثراً. دخترای ترکمن وقتی که عروسی می کنند، یک کلاه بلند می پوشند. قصابه می گویند خودشان.. بسیار جالب است. کلاه بلند می پوشند.

معمولاً لباسی ترجیح داده می شه، لباس ساخته شده را مردم نمی پوشند، معمولاً لباسی را که می پوشند اول تکه اش را از بازار می خرند باز خیاطی می کنند و می پوشند. یعنی لباس تیار هیچ .. زیاد رواج نیست، فقط که در شهرها که مردم لیلای استفاده می کنند یا لباس مغازه ای می خرند. منتها در اطراف مردم همیشه لباسی را استفاده می کنند که خودشان ساخته باشند، دوخته باشند و فقط موادش از بازار می خرند. تکه اش را از بازار می خرند، باز می دوزند. و در نورستان مثلاً، مردم لباسشان به کلی تفاوت داره، طرز لباس خانم ها. از گلدوزی ها فهمیده می شه و از رنگ ها فهمیده می شه و از دیزاین ها. دیزاین های متفاوت داره هر منطقه لباس هایش. فرق می کنه.

English translation:

Roya: What do you think about the way people dress in Afghanistan? There are several regions and several groups of people in Afghanistan. Do you think they wear the same clothes or different clothes everywhere?

Shaharзад: As far as I have seen and traveled around Afghanistan, it is slightly different in every region. It is not too different. Generally all men in all regions of Afghanistan prefer *pirahan tonban* (the longer shirt with loose pants). Now young men in cities wear suits, but *pirahan tonban* is common. It is because *pirahan tonban* is comfortable and also easy and cheap to make. For women's clothing, there are differences between women who have come from Iran or Pakistan. Women who have come from Iran wear different kinds of clothes. They have been immigrants in Iran and they have returned. They prefer the clothes that are common in Iran. The women who have returned from Pakistan wear Pakistani clothes. They wear Punjabi suits that include a dress, head scarf and loose pants. It is sewn in a special way. But in other regions, in villages, for example, in northern areas most women wear *kamar cheen*, (a longer dress with twists around the waist). The dresses are always made with fabrics that have floral designs on them. If a young woman wears a black dress, it will look strange. Everybody will be wonder why she wears black. For example, deep blue is a color of mourning in the area of northern Afghanistan where I live. If somebody is mourning they wear deep blue colors for one or two years. Everything should be in deep blue, the head scarf, the dress, and the pants. *Kochi* (nomads) women usually wear clothes with embroidery and mirrors. They spend a lot on their dress. They spend both money and time on making their dresses. They also wear loose *kamar chin* dress with big skirts. The front usually has embroidery. Among Turkmen, the loose dress is a tradition. The dress is loose from top to bottom. It is not tight around the waist. They wear loose dresses with floral designs on them. Turkmen girls start wearing a long hat after they get married. They call it *Qasaba*. It is really interesting. It is long. Usually people don't wear ready-made clothes. They buy the fabric from the bazaar and then tailor it, and then they wear it. It means that ready-made clothes are not very customary. Only in cities do people buy used clothes or ready-made clothes from big stores. But in rural areas, people wear clothes that they have made themselves and they have sewn themselves. They only buy the material from the bazaar. They buy the fabric from the bazaar and then they sew it. In Nuristan, (a very remote district of Afghanistan) for example, people's clothing is totally different. The women's cloth designs are different. It is clear from the embroidery and colors and also the designs. Each region has different designs of clothing. It varies.

About CultureTalk: CultureTalk is produced by the Five College Center for the Study of World Languages and housed on the LangMedia Website. The project provides students of language and culture with samples of people talking about their lives in the languages they use everyday. The participants in CultureTalk interviews and discussions are of many different ages and walks of life. They are free to express themselves as they wish. The ideas and opinions presented here are those of the participants. Inclusion in CultureTalk does not represent endorsement of these ideas or opinions by the Five College Center for the Study of World Languages, Five Colleges, Incorporated, or any of its member institutions: Amherst College, Hampshire College, Mount Holyoke College, Smith College and the University of Massachusetts at Amherst.